

на Република Северна Македонија

- БОШЊАЧКИ ДЕМОКРАТСКИ СОЈУЗ (не е доставено: годишен финансиски извештај);

- ДЕМОКРАТСКИ СОЈУЗ НА ВЛАСИТЕ ОД МАКЕДОНИЈА (не е доставено: годишен финансиски извештај); и

- ОБЕДИНЕТА ПАРТИЈА ЗА ЕДНАКВОСТ НА РОМИТЕ - ОПЕР (не е доставено: извештај од регистар на примени донации).

Оваа одлука е конечна и истата ќе се објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“ согласно член 27-б став 6 од Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на РМ“ бр. 76/04, 86/08, 161/08, 96/09, 148/11, 142/12, 23/13 и 140/18) и („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 294/20).

Образложение

Во врска со Одлуката за запирање на исплатата на средствата на политичките партии за редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија објавена во „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 126/2 од 09.06.2021 година, Државниот завод за ревизија достави известување број 24-11/107 од 21.06.2021 година со барање за запирање на забраната на исплатата на средствата за редовно годишно финансирање на политичките партии ПАРТИЈА ЗА ЦЕЛОСНА ЕМАНЦИПАЦИЈА НА РОМИТЕ, БОШЊАЧКИ ДЕМОКРАТСКИ СОЈУЗ, ДЕМОКРАТСКИ СОЈУЗ НА ВЛАСИТЕ ОД МАКЕДОНИЈА, ОБЕДИНЕТА ПАРТИЈА ЗА ЕДНАКВОСТ НА РОМИТЕ кои ги исполниле обврските за финансиско известување за 2020 година.

Државниот завод за ревизија достави известување дека политичките партии ПАРТИЈА ЗА ЦЕЛОСНА ЕМАНЦИПАЦИЈА НА РОМИТЕ, БОШЊАЧКИ ДЕМОКРАТСКИ СОЈУЗ, ДЕМОКРАТСКИ СОЈУЗ НА ВЛАСИТЕ ОД МАКЕДОНИЈА, ОБЕДИНЕТА ПАРТИЈА ЗА ЕДНАКВОСТ НА РОМИТЕ ги исполниле целосно своите обврски за финансиско известување за 2020 година.

Со оглед дека наведените политички партии ги исполниле условите за запирање на забраната за исплата на средствата на политичките партии за редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија, па согласно член 27-б став 3 од Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на РМ“ бр. 76/04, 86/08, 161/08, 96/09, 148/11, 142/12, 23/13 и 140/18) и („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 294/20), се одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа одлука политичката партија може да поведе управен спор пред Управниот суд во рок од 30 дена од денот на објавување на истата во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 11-1772/2
5 јули 2021 година
Скопје

Министер за правда,
м-р **Бојан Маричиќ**, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

2510.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Северна Македонија и членот 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/2019, 256/2020 и 65/2021) на седницата одржана на 24.6.2021 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА член 5 ставови 3 и 4 од Правилникот за составот на испитната комисија, начинот на полагање на стручниот испит, начинот на проверката на стручните знаења и вештини и обрасците на уверение-то за положен стручен испит на здравствените работници со високо образование од областа на стоматологијата, број 02-438/3 од 2 мај 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.148/ 2020), донесен од Собранието на Стоматолошката комора на Македонија.

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Северна Македонија, со Решение У.бр.263/2020 од 10 февруари 2021 година, поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на член 5 ставови 3 и 4 од Правилникот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за нивната согласност со Устав и закон.

4. Судот на седницата утврди дека Правилникот за составот на испитната комисија, начинот на полагање на стручниот испит, начинот на проверката на стручните знаења и вештини и обрасците на уверението за положен стручен испит на здравствените работници со високо образование од областа на стоматологијата, бр. 02-438/3 од 2 мај 2020 година, донесен од Собранието на Стоматолошката комора на Македонија, во делот

насловен како „Начин на полагање на стручниот испит и начин на проверка на стручните знаења и вештини“, ги предвидел одредбите од членот 5 којшто ја има следната содржина:

Член 5

Полагањето на стручниот испит се пријавува од страна на докторот на стоматологија кој ја завршил пробната работа (во натамошниот текст: кандидатот), најдоцна во рок од една година од денот на завршувањето на пробната работа, со поднесување на пријава за полагање на стручниот испит со прилог докази:

- уверение и диплома за завршено високо образование од областа на стоматологијата,
- книшка за завршена пробна работа, пополнета согласно планот и програмата за пробна работа и
- потврда за уплатени средства на сметка на Комората.

Доказите од став 1, алинеја 1 на овој член треба да бидат доставени во фотокопија заверена кај нотар, а доказите од став 1, алинеја 2 и 3 на овој член треба да бидат доставени во оригинал.

По исклучок од ставот 1 на овој член, кандидатот може стручниот испит да го полага и по истекот на една година од денот на завршувањето на пробната работа во случаи на подолго отсуство поради болест, повреда, бременост, раѓање и мајчинство, како и повик од надлежен орган, за што кандидатот, покрај пријава за полагање на стручен испит, треба да достави соодветно писмено барање со соодветен доказ за оправданоста на случајот.

По барањето од став 3 одлучува претседателот на Комората.

5. Согласно член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот, владеењето на правото е темелна вредност на уставниот поредок на Република Северна Македонија.

Согласно членот 39 од Уставот, на секој граѓанин му се гарантира правото на здравствена заштита. Граѓанинот има право и должност да го чува и унапредува сопственото здравје и здравјето на другите.

Со членот 51 од Уставот е утврдено дека во Република Северна Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон.

Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр.43/2012, 145/2012, 87/2013, 164/2013, 39/2014, 43/2014, 188/2014, 10/2015, 61/2015, 154/2015, 192/2015, 17/2016, 37/2016, 20/2019, 101/2019, 153/2019, 180/2019 и 275/2019), во членот 1 определил дека предмет на уредување на овој закон се прашањата коишто се однесуваат на системот и органи-

зацијата на здравствената заштита и вршењето на здравствената дејност, загарантираните права и утврдените потреби и интереси на државата во обезбедувањето на здравствената заштита, здравствените установи, вработувањето, правата и должностите, одговорноста, евалуацијата, престанокот на вработувањето, заштитата и одлучувањето за правата и обврските на здравствените работници и здравствените соработници, квалитетот и сигурноста во здравствената дејност, коморите и стручните здруженија, рекламирањето и огласувањето на здравствената дејност, вршењето на здравствената дејност во вонредни услови и надзорот над вршењето на здравствената дејност.

Согласно одредбите од овој закон, здравствената дејност е дејност од јавен интерес (член 12); здравствените работници со високо образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата (здравствени работници со високо образование) можат самостојно да вршат здравствени услуги со завршување на пробната работа, положување на стручниот испит и добивање лиценца за работа како и здравствените соработници со средно, вишо и високо стручно образование по завршување на пробната работа и положување на стручниот испит (член 115).

Со членот 121 од овој закон е предвидено:

„(1) По завршување на пробната работа, здравствените работници и здравствените соработници се должни да полагаат стручен испит во рок од една година од денот на завршувањето на планот и програмата за пробна работа, или со исполнување на условите од член 117 став 4 од овој Закон за оптометристите.

(2) Ако здравствените работници и здравствените соработници не полагаат стручен испит во рокот од став (1) на овој член, повторно ја извршуваат пробната работа.

(3) Составот на испитната комисија, начинот на полагање на стручниот испит, начинот на проверката на стручните знаења и вештини и обрасците на уверението за положен стручен испит на здравствените работници со високо образование ги утврдува Лекарската, Стоматолошката, односно Фармацевтската комора, со општ акт на кој министерот за здравство дава согласност.

(4) Стручниот испит на здравствените работници со средно, вишо и високо стручно образование и здравствените работници со високо образование се полага пред испитни комисии формирани од министерот за здравство“.

Стоматолошката комора на Македонија, предметниот правилник го донела на седница одржана на 2.5.2020 година, врз основа на член 121 став 3 од Законот за здравствена заштита.

Со овој правилник, во членот 2 е определено дека стручниот испит се полага заради проверка на стручните способности на докторите на стоматологија по завршувањето на пробната работа, според план и програма утврдени со правилник донесен од министерот за здравство. Прашањата за составот на испитната комисија се уредени со членовите 3 и 4 од Правилникот.

Во делот од Правилникот, насловен како „Начин на полагање на стручниот испит и начин на проверка на стручните знаења и вештини, со одредбите од членовите 5 – 19, се посебно уредени прашањата од предметната материја во овој дел.

Со оспорените одредби од ставовите 3 и 4 на членот 5 од овој правилник е уредено дека по исклучок од ставот 1 на овој член кандидатот може стручниот испит да го полага и по истекот на една година од денот на завршувањето на пробната работа во случаи на подолго отсуство поради болест, повреда, бременост, раѓање и мајчинство, како и повик од надлежен орган, за што кандидатот, покрај пријава за полагање на стручен испит, треба да достави соодветно писмено барање со соодветен доказ за оправданоста на случајот. По барањето одлучува претседателот на Комората.

Со оглед на тоа што со одредбите од Законот за здравствена заштита, не е предвиден исклучок каков што е уреден во ставовите 3 и 4 на членот 5 од Правилникот, а со ставот 1 од членот 121 од Законот за здравствена заштита е пропишана императивна норма којашто го дефинира рокот од една година од денот на завршување на пробната работа, да може да се полага стручниот испит, при што е употребен и терминот „должни“ за субјектите на кои се однесува, произлегува дека со оспорените одредби од Правилникот се пропишуваат односи коишто би можеле да бидат уредени со закон, а не со подзаконски акт и со оспорените одредби се излегло надвор од законски пропишаните права и обврски, поради што Судот оцени дека овие одредби од Правилникот се несогласни со наведените одредби од Уставот и Законот за здравствена заштита.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот, Добрила Кацарска и судиите: Насер Ајдари, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски и Вангелина Маркудова.

У.бр.263/2020
24 јуни 2021 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Добрила Кацарска, с.р.

2511.

Врз основа на член 25 став 6 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 202/2019, 256/2020 и 65/2021), а во врска со Одлуката на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.263/2020, од 24.6.2021 година, донесена со мнозинство гласови, а со која Одлука се укинуваат ставовите 3 и 4 на членот 5 од Правилникот за составот за испитната комисија, начинот на полагање на стручниот испит, начинот на проверката на стручните знаења и вештини и обрасците на уверението за положен стручен испит на здравствените работници со високо образование од областа на стоматологијата, бр.02-4338/3 од 2 мај 2020 година, донесен од Собранието на Стоматолошка комора на Македонија и објавен во („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.148/2020 година, гласајќи против цитираната одлука, јас, судијата Осман Кадриу писмено го образложувам следното

ИЗДВОЕНО МИСЛЕЊЕ

Уставниот суд на Република Северна Македонија со Одлуката У.бр.263/2020, со мнозинство гласови, одлучи да се укинат ставовите 3 и 4 на членот 5 од Правилникот за составот на испитната комисија, начинот на полагање на стручниот испит, начинот на проверката на стручните знаења и вештини и обрасците на уверението за положен стручен испит за здравствените работници со високо образование од областа на стоматологијата, кој Правилник бил донесен од Собранието на Стоматолошка комора на Македонија од 2 мај 2020 година под горе цитираниот број и истиот правилник е објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.148/2020 година.

Од содржината на членот 5 и посебно ставовите 3 и 4 од цитираниот правилник произлегува како што следува: полагањето на стручниот испит се пријавува од страна на докторот на стоматологија кој ја завршил пробната работа (во натамошниот текст: кандидатот), најдоцна во рок од една година од денот на завршувањето на пробната работа со поднесување на пријава за полагање на стручниот испит со прилог докази: уверение и диплома за завршено високо образование од областа на стоматологијата; книшка за завршена пробна работа, пополнета согласно планот и програмата за пробна работа; и потврда за уплатени средства на сметката на Комората.

Во одредбите на членот 5 се наоѓа и регулативата содржана во ставот 3 и 4, која регулатива, со предметната одлука и се укинува, покрај другото се подвлекува дека „по исклучок од ставот 1 на членот 5, кандидатот може стручниот испит да го полага и по истекот од една година од денот на завршувањето на пробната работа во случај на подолго отсуство поради: болест, повреда, бременост, раѓање и мајчинство, како и повик од надлежен орган, за што кандидатот треба да достави, со пријавата за полагање на стручен испит, и соодветно писмено барање со соодветен доказ за оправданоста на случајот. Во ставот 4 се уредува прашањето дека по барањето на кандидатот во исклучителниот случај одлучува претседателот на Комората.

Во образложението на Одлуката, донесена со мнозинство гласови, се подвлекува дека овој исклучок којшто се предвидува, нема законска основа. Во Законот за здравствена заштита таксативно се наведени случаите и условите кои се потребни за полагање на стручниот испит.

Во врска со ваквото образложение, и донесената Одлука со мнозинство гласови, а за која одлука гласав против, најавив издвоено мислење, коешто мислење во писмена форма и го образложувам. Имено, стои фактот дека со Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/2012 година) и сите негови измени и дополненија објавени во „Службен весник на Република Македонија“ заклучно со оние кои се објавени во „Службен весник на Република Македонија“ бр.275/2019 година се уредени, покрај другото и условите за полагање на стручен испит. Во таа насока јасни се одредбите содржани во членот 121. Со одредбите на овој член се подвлекува дека по завршувањето на пробната работа, здравствените работници и здравствените соработници се должни да полагаат стручен испит во рок од една година од денот на завршувањето на испитот и Програмата за пробна работа, или со исполнување на условите од член 117 став 4 од овој закон за октометристите.

Меѓутоа, со одредбите на Законот за здравствена заштита, поточно, со одредбите на членот 121 се пропишува општата рамка на правата и обврските на докторите по стоматологија за полагање на стручниот испит и условите за негово полагање. Прашањата коишто се однесуваат на самата постапка, составот на Комисијата, доказите коишто треба кандидатите да ги приложуваат кон барањето за полагањето на стручниот испит, организацијата и спроведувањето на испитот како и другите организациони прашања, во секое правно лице и во секоја институција, се прашања коишто се уредуваат со нивните внатрешни акти, како подзаконски акти. Овие

прашања не претставуваат законска материја и од тие причини законодавецот, сосема основано и логично, таквите прашања и не ги уредува со закон. Таков е случајот и со предметниот правилник донесен од Стоматолошкото собрание. Во овој правилник во делот насловен како „Начин на полагање на стручниот испит и начин на проверка на стручените знаења и вештини“, доносителот на Правилникот таксативно ги уредил условите и постапката за полагање на стручниот испит. Во одредбите на членот 5 и ставовите 3 и 4, доносителот на Правилникот посебно ги уредил и исклучоците кога докторот на стоматологија, кандидатот за полагање на стручниот испит од објективни причини не успеал да го пријави и да го полага стручниот испит во утврдениот рок од една година од денот на завршување на пробната работа.

Имено, и поконкретно, како објективни причини поради кои кандидатот немал можност да го пријави и да го полага испитот, по систем на енумерација (набројување), доносителот на Правилникот ги наведува: подолго отсуство поради болест, повреда, бременост, раѓање и мајчинство, како и повик од надлежен орган. Во наведените состојби кандидатот објективно не е во можност да го пријави и да го полага стручниот испит. Доволно е кандидатот за полагање на стручниот испит да се наоѓа само во една од наведените состојби и да зборуваме за случај. Вака настанатиот случај е резултат на објективни причини, на објективните околности. Кога случајот настанува врз основа на објективни причини односно објективни околности, во правото вината секогаш се исклучува.

Со укинувачката Одлука неправедно се оневозможува на докторите стоматолози – кандидати за полагање на стручен испит кои од објективни причини не биле во можност да го пријават и полагаат стручниот испит во предвидениот рок од една година сметано од денот на завршување на пробната работа. Поради тоа, тие ќе бидат принудени да продолжат да работат и понатаму на пробна работа.

Поради фактот што пробната работа секогаш е ограничена во време, на докторите стоматолози основано може да се доведе во прашање работниот однос и неговото престанување. Престанувањето на работниот однос е најтешка санкција којашто може да се изрече во работните односи.

Поради наведените причини, како судија на Уставниот суд го приложувам моето Издвоено мислење, образложено како погоре.

28 јуни 2021 година
Скопје

Судија
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
д-р Осман Кадриу, с.р.